

Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr
Rady Gminy Markowa
z dnia 18 grudnia 2025 r.

Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Markowa na lata 2026 - 2036

Uwagi ogólne

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Markowa na lata 2026 - 2036 przyjęto poziom ogólnych kwot dochodów bieżących ze wzrostem nieprzekraczającym 3,5 % w stosunku rok do roku począwszy od 2027 do 2036 roku włącznie. W zakresie przyjętego poziomu realizacji planu dochodów majątkowych zostały one określone w kwocie po 100.000,00 złotych w latach 2027-2036.

W zakresie założonego w prognozie planu wydatków bieżących (obok planu dotyczącego roku 2026 odzwierciedlającego uchwałę budżetową) na lata 2027 – 2036 przyjęto wzrost do 3 % wielkości wydatków bieżących, tak aby w odniesieniu do innych pozycji zawartych w prognozie wieloletniej obrazującej sytuację finansową mogły być spełnione warunki określone w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych dotyczące wykonania budżetu i wyliczenia indywidualnego dla Gminy Markowa wskaźnika spłaty kwot zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw przy obliczaniu relacji z art. 243 ustawy obowiązują dwie metody, oddzielnie dla lat 2020-2025 i oddzielnie od roku 2026 i lata następne. Przy czym po dokonanych zmianach relacja ustalana na lata 2022-2025 łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu. Wyboru długości tego okresu dokonał organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w 2021 roku, i został wybrany okres 3 letni.

Na podstawie zawartych w prognozie danych w zakresie sytuacji finansowej Gminy Markowa określonej na lata 2026 – 2036 główny nacisk został położony na wypracowanie takiej konstrukcji planowania budżetu w latach kolejnych, aby w przyjętych założeniach w 2026 roku i w latach kolejnych można było powyższy wymóg ustawowy spełnić. Jest to prognoza obrazująca sytuację bieżącą Gminy Markowa i pokazująca jednocześnie jakimi założeniami należałoby się kierować w latach następnych przy określaniu założeń budżetowych.

Dochody budżetowe

Planowane dochody na 2026 rok wynoszą 55.112.137,99 złotych, w tym : dochody

bieżące 46.500.553,31 złotych i dochody majątkowe 8.611.584,68 złotych.

Założono wzrost dochodów bieżących na poziomie nie większym niż 3,5 % (począwszy od planu na 2027 rok). Założono, że wzrost dochodów bieżących w tym tempie będzie utrzymywał się przez kolejne lata. W zakresie dochodów majątkowych wykazano w 2026 roku dochody:

1. Dotacja celowa w ramach programów finansowych ze środków europejskich z Krajowego Planu Odbudowy na realizację zadania "Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Husów Gmina Markowa" - **4.998.833,90 złotych**,

2. Dotacja celowa w ramach programów finansowanych ze środków europejskich „Fundusze Europejskie dla Podkarpacia” z na realizację zadania " Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Markowa" - **3.399.915,00 złotych**,

3. Dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) na realizację zadania "Zagospodarowanie terenu przy placu Centrum kultury Gminy Markowa etap I- modernizacja grzybka" - **192.835,78 złotych**.

Zaplanowano również dochody możliwe do realizacji ze sprzedaży majątku gminnego tj. ze sprzedaży drewna z lasu mienia gminnego we wsi Husów w kwocie **20.000,00 złotych**.

W ramach dochodów bieżących zaplanowano dotację celową w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich w kwocie **877.050,51 złotych** na realizację zadania "Centrum Usług Społecznych w Markowej"

Wydatki budżetowe

Wydatki zostały zaplanowane w kwocie **57.257.261,05 złotych** z tego : wydatki bieżące **43.075.567,98 złotych** i wydatki majątkowe w kwocie **14.181.693,07 złotych**.

W zakresie wydatków bieżących przyjęto rozwiązanie polegające na ich wzroście do 3 % począwszy od planu wydatków bieżących w 2027 roku oraz na wzroście do 4 % wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej w poz. 10.11 nie zostały wykazane wydatki bieżące, w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, które na podstawie art. 15 zob ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych podlegają ustawowemu wyłączeniu przy ustalaniu relacji ograniczającej wysokość spłaty długu jednostki, gdyż w tych latach Gmina Markowa nie ponosiła wydatków na ten cel.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie zawartych umów kredytowych w wysokości 500.000,00 złotych.

Nie planuje się wydatków z tytułu udzielonych poręczeń w związku z tym, iż na 2026 rok poręczeń mających swoje źródło w planie wydatków budżetowych nie planuje się udzielać innym jednostkom.

W wykazie przedsięwzięć na 2026 rok planuje się :

- "Opracowanie projektu planu ogólnego Gminy Markowa. Projekt miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Projekt zmiany części Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Markowa"- przedsięwzięcie zaplanowane do realizacji w latach 2024-2026 na ogólną kwotę 238.902,90 złotych, w tym realizacja w roku 2026 w kwocie 133.737,90 złotych.

- "Centrum Usług Społecznych w Markowej"- przedsięwzięcie zaplanowane do realizacji w latach 2025-2027 na ogólną kwotę 2.114.584,80 złotych, w tym realizacja w roku 2026 w kwocie 945.386,98 złotych.

Przychody budżetowe

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na 2026 rok planuje się przychody budżetu w kwocie **2.885.123,06 złotych** z tego :

- 1) na finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie **2.145.123,06 zł**,
w tym :
 - a) z długoterminowych kredytów i pożyczek w kwocie **1.300.000,00 zł**,
 - b) z niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie **651.085,16 zł**,
 - c) ze spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych w kwocie **194.037,90 zł**.
- 2) na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie **740.000,00 zł**, w tym :
 - a) z długoterminowych kredytów i pożyczek w kwocie **740.000,00 zł**.

Zaplanowano je tak aby można było spełnić relację wynikającą z art.242 ustawy o finansach publicznych.

Rozchody

Spłatę długu tj. rozchody budżetu zaplanowano na podstawie dokonanej analizy treści zawartych umów kredytowych i pożyczkowych i zawartych w nich harmonogramów spłat wymagalnych rat kredytów zaciągniętych w latach 2018 – 2024. Kredyty pozostałe do spłaty w latach 2026-2036 przedstawia poniższa tabela:

Rok spłaty	Umowa Nr	Umowa pożyczki	Umowa Nr	Planowany kredyt do zaciągnięcia w 2026 roku w kwocie	Razem
	40000390-30001-10-61-10/24- BS Głogów Młp. o/ Markowa na łączną kwotę 7.680.000,00 zł	1405/2020/Wn09/NZ -LZ/P z dnia 30.06.2023 r. - NFOŚiGW Warszawa wraz z aneksem do umowy na łączną kwotę 2.588.000,00 zł	ZP.272.6.2018 - BS Głogów Młp. O/Markowa na łączną kwotę 2.494.221,64 zł	2.040.000,00 zł	

2026	300 000,00	300 000,00	140 000,00		740 000,00
2027	300 000,00	300 000,00	160 000,00	204 000,00	964 000,00
2028	500 000,00	300 000,00	350 000,00	204 000,00	1 354 000,00
2029	500 000,00	300 000,00	210 000,00	204 000,00	1 214 000,00
2030	500 000,00	300 000,00		204 000,00	1 004 000,00
2031	800 000,00	300 000,00		204 000,00	1 304 000,00
2032	800 000,00	324 053,69		204 000,00	1 328 053,69
2033	800 000,00			204 000,00	1 004 000,00
2034	800 000,00			204 000,00	1 004 000,00
2035	1 100 000,00			204 000,00	1 304 000,00
2036	1 180 000,00			204 000,00	1 384 000,00
	7.580.000,00	2.124.053,69	860.000,00	2.040.000,00	12 604 053,69

Splata kredytu długoterminowego zaciągniętego w 2018 roku w Banku Spółdzielczym Głogów Małopolski Oddział Markowa z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz na finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 2.494.221,64 złotych, spłata tego kredytu planowana jest na lata 2019-2029. **Kwota do spłaty w 2026 roku wynosi 140.000,00 złotych.**

Zaciągnięta pożyczka w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie **2.588.000,00 złotych** na finansowanie kosztów realizacji przedsięwzięcia pn. Budowa sieci wodociągowej w m. Tarnawka i Husów – etap V' zaplanowana została do spłaty w latach 2023-2032. **Kwota do spłaty w 2026 roku wynosi – 300.000,00 złotych.**

Splata kredytu długoterminowego zaciągniętego w 2024 roku w Banku Spółdzielczym Głogów Małopolski Oddział Markowa z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz na finansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 7.680.000,00 złotych, spłata tego kredytu planowana jest na lata 2025-2036. **Kwota do spłaty w 2026 roku wynosi 300.000,00 złotych.**

Planowana kwota rozchodów w roku 2026 ujęta w WPF wynosi **740.000,00 złotych.**

Wynik budżetu.

Kolumna 3 prognozy pn. „Wynik budżetu” jest różnicą pomiędzy kolumną 1 „Dochody ogółem”, w tym podzieloną na część dochodową bieżącą i majątkową ze szczególnym uwzględnieniem dochodów ze sprzedaży majątku, a kolumną 2 „Wydatki ogółem”, jako suma wydatków majątkowych i wydatków bieżących. Wynik budżetu wskazuje na przyjętą konstrukcję założeń planowania budżetowego danego roku. Przyjęcie w zakresie korelacji dochodów do wydatków ogółem określa budżet z zaplanowanym deficytem, który musi zostać zabezpieczony w formie przychodów (kredyty bankowe lub nadwyżka z lat ubiegłych i wolne środki) lub z zaplanowaną nadwyżką budżetową, wolnymi środkami budżetu, które jako przychody budżetowe w latach kolejnych związane będą w przyjętych założeniach ze spłatą zaciągniętych w latach poprzednich kredytów i pożyczek długoterminowych. Na rok 2026 zaplanowano

deficyt budżetu w kwocie **2.145.123,06 zł**, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:

- 1) długoterminowych kredytów i pożyczek w kwocie **1.300.000,00 zł**,
- 2) niewykorzystanych środków pieniężnych o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie **651.085,16 zł**,
- 3) spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych **194.037,90 zł**.

Finansowanie deficytu budżetu

Celem dla którego jednostka samorządu terytorialnego może zaciągać zobowiązania, jest planowany deficyt budżetowy, który zgodnie z art. 217 ust.1 ustawy o finansach publicznych stanowi ujemną różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami budżetu. Jest to założenie, że w zaplanowanym budżecie rocznym nie uda się sfinansować kwoty wydatków przewyższających dochody ze środków własnych, w związku z czym należy znaleźć inne źródła - najczęściej o charakterze dłużnym. Można stwierdzić, że zasadniczą przyczyną zaciągania przez jednostki samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek jest brak w budżetach wystarczających środków na sfinansowanie planowanych do realizacji celów i zadań. Pokrycie planowanego deficytu budżetu ze źródeł dłużnych jakimi są kredyty i pożyczki oraz emisja papierów wartościowych ma wpływ na kwotę długu jednostki .

Kwota długu, sposób jego sfinansowania i relacja o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Kolumna 6 prognozy pokazuje kwotę stanowiącą wartość długu określonego na koniec każdego roku, który jest wynikiem działania: dług z poprzedniego roku + zaciągany nowy dług – spłata długu. Stan zadłużenia Gminy na koniec 2026 roku wynosić będzie **11.864.053,69 złotych** i będzie stanowił 22 % planowanych dochodów ogółem. Sposób finansowania długu – przyjmuje się, że dług (jego spłata) jest finansowana w pierwszej kolejności z nadwyżki budżetowej, wolnych środków, spłacanych pożyczek oraz nadwyżki z lat ubiegłych z tym, że w przypadku planowania pożyczek do udzielenia, wielkości te przeznacza się na finansowanie długu w wartości pomniejszonej o wielkość przewidywanych do udzielenia pożyczek. W następnej kolejności dług finansuje się nowo zaciąganiem długiem .

Kolumna 8.1, 8.2 i 8.3 prognozy związana jest z planowaną łączną kwotą spłaty zobowiązań i stanowi obliczenie (ujęte w formie %) dla danego roku wskaźnika obciążeń budżetu spłatami rat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych + odsetki .

W kol. 5.1. zostały wykazane kwoty spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek w poszczególnych latach ich spłaty. W kol. 2.1.3 wykazane są wydatki na obsługę długu w poszczególnych latach spłaty kredytów i pożyczek.

Spłata zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych będzie wynosić w roku 2026 - 740.000,00 złotych, z tytułu odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek 500.000,00 złotych.

W kol. 8.3 został obliczony dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych liczony w oparciu o plan trzeciego kwartału

roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustawowy w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) który wynosi - 13,18%.

W kolumnie 8.4 i 8.4.1 została pokazana informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych ujęta w formie jej spełnienia (TAK) lub nie spełnienia (NIE) w poszczególnych latach objętych prognozą stanowiącym o wartości spełnienia lub braku spełnienia niniejszego wskaźnika. Jest to wobec tego bardzo istotna pozycja prognozy na gruncie obligujących jednostki samorządu terytorialnego do nowych rozwiązań w zakresie możliwości zaciągania długu, monitorująca i pokazująca stan finansów gminy. Relacja powyższa w 2026 roku została spełniona.

Wskaźniki w poszczególnych latach kształtują się następująco : w roku 2026 wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty(8.1) – 2,97%, przy maksymalnym wskaźniku(8.3) – 13,18 %,w roku 2027 - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 3,77 %, przy maksymalnym wskaźniku – 12,76 %, w 2028 r. - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 4,45 % przy maksymalnym wskaźniku – 11,80 %,w 2029 roku - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 3,92 %, przy maksymalnym wskaźniku – 9,51 %, w 2030 roku - wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 3,24 %, przy maksymalnym wskaźniku – 8,48 %, w roku 2031 wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty – 3,64 %, przy maksymalnym wskaźniku – 7,81 %, w roku 2032 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 3,50 %, przy maksymalnym wskaźniku 8,09 %, w roku 2033 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 2,63 %, przy maksymalnym wskaźniku 8,57 %. w roku 2034 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 2,44 %, przy maksymalnym wskaźniku 8,61 %, w roku 2035 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 2,85 %, przy maksymalnym wskaźniku 8,98 %, w 2036 wskaźnik planowanej łącznej spłaty – 2,83 %, przy maksymalnym wskaźniku 9,40 %.

W zaprezentowanej Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Markowa na lata 2026 – 2036 relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych została spełniona.